

مرکز پژوهشی مطالعات دریایی

سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

پهنه بندی زیست محیطی سواحل استان گلستان از طریق وزن گذاری ارزش های بوم شناختی

دکتر افشین دانه کار

محمد رضا وارسته مرادی

سید ابراهیم هاشمی

تدوین معیارهای انتخاب مناطق تحت حفاظت ساحلی - دریایی رویکردی عملی در ایجاد پشتوانه علمی برای انتخاب مناطق تحت حفاظت در ناحیه ساحلی کشور به شمار می رود. فقدان مناطق تحت حفاظت ساحلی - دریایی در میان شبکه مناطق رسمی کشور و گرایش به انتخاب این مناطق ضرورت وجود معیارهایی را که همچون یک مدل اطلاعاتی تصمیم گیران را در انتخاب مناطق فوق یاری دهد بیشتر آشکار می سازد. در این مطالعه با بررسی معیارهای مشابه در سطح جهان و نهادهای زیربند معتبر بین المللی، به ویژه آی. یو. سی. ان. و تجربیات مشابه در داخل کشور، ۱۵ معیار اصلی و ۲۳ معیار فرعی که به صورت ارزش گذاری عددی عمل می کند، برای تعیین درجه حساسیت زیست محیطی و به طور غیر مستقیم برای انتخاب مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست در سواحل شمال کشور با اولویت استان گلستان استفاده شد. نتیجه کاربرد معیارهای فوق توسط کارشناسان ادارات کل محیط زیست استان های ساحلی فایده مندی و اجرایی بودن این معیارها و خالی از پیچیده بودن اطلاعات مورد نیاز را آشکار ساخت. همچنین بر این اساس معلوم شد تالاب گمیشان با اهمیت ترین منطقه ساحلی در استان گلستان است. کرانه های پیرامون دهانه گرگانرود و رودخانه قره سو نیز نیز واجد ارزشهای زیست محیطی بالا می باشند و پیشنهاد می گردد مناطق یادشده عنوان حفاظتی مناسب ارزش های

زیست محیطی خود کسب نمایند. بر این اساس تالاب گمیشان واجد ارزش های بالقوه و بالفعل برای کسب درجه پارک ملی ساحلی - دریایی مورد ارزیابی قرار گرفت.

واژگان کلیدی

دریای خزر، مناطق تحت حفاظت، مناطق حساس دریایی، ناحیه ساحلی، حفاظت، تالاب ساحلی، مناطق حفاظت شده دریایی، آیمو، معیار زیست محیطی، آی. یو. سی. ان، استان گلستان، خلیج گرگان، تالاب گمیشان

ICOPMAS

Environmental Zoning of Golestan Province Coasts by Weighing Ecological Values

Dr. Afshin Danehkar, Mohammadreza Varasteh Moradi, Ebrahim Hashemi

Abstract

Developing selection criteria for marine-coastal protected areas is a practical approach to fostering scientific support for selecting protected areas in the coasts of Iran. The lack of such marine-coastal protected areas in the official networks of the country, and a tendency to choose areas of this sort further highlights the need for these criteria that assist decision-makers like an informative model. Through considering similar criteria in the world, prepared by renowned international organizations such as IMO and IUCN, as well as comparable experiences in the country, this paper identifies 15 major and 23 minor criteria with a numerical value calculations to determine the environmental sensitivity degree used indirectly for the selection of areas under the jurisdiction of the Iranian Department of Environment in the northern coastlines of the country, with a special priority for Golestan Province. The results point towards the practicality and benefits of such criteria without the usual complexity of relevant information. Gomishan Lagoon is the most important coastal area in this province, and it is proposed that this area be dedicated the potential and actual protection it deserves as a national coastal-marine park.

Keywords: Caspian Sea, protected areas, sensitive marine areas, coastal areas, protection, coastal lagoon, IMO, IUCN, environmental criteria, Gomishan Lagoon, Gorgan Bay, Golestan Province